

Marnäs-Posten

Nr 6 1972

Utgiven av : Ludvika Hembygdsförening, Nils Nils Gata 7,
771 00, Ludvika. Tel.: 0240 - 100 19.

Å R E T 1 9 7 2 .

Vi vill med denna lilla skrift även i år lämna en kort orientering om vår verksamhet som i stort präglats av två 100-årsjubileer samt en omfattande upprustning av byggnader och utställningsföremål jämte utgivning av några publikationer.

100 - årsjubileum firades den 14 september 1972 av författaren fil.dr Karl-Erik Forsslunds födelse. Han var föreningens grundare och förste ordförande.

Högtidligheten inleddes med kransnedläggning vid graven i närvaro av bland andra syskonen Forsslund.

På kvällen hölls en minneshögtid i Långa Ladan varvid sonen redaktör Jöran Forsslund höll ett intressant föredrag om fadern. Vidare sjöng fru Kerstin Rasmussen till akompanjemang av musikdirektör Bertil Blomberg och kaffe serverades.

100 - årsjubileum firades den 16 november 1972 av ingenjör Gustaf Björkmans födelse. Han var med och grundade Hembygdsföreningen, var dess förste sekreterare under Forsslunds ordförandeskap och efterträdde honom som ordförande. Gustaf Björkman grundade gruvmuseet och ledde uppbyggandet av detta.

Högtidligheten inleddes med att blommor nedlades på hans grav i närvaro av hans barn. På eftermiddagen besöktes gruvmuseet och slutligen dracks kaffe i Bydegården.

Aktiviteter

Årsmöte hölls i Bydegården den 25 april 1972. Utom sedvanliga mötesförhandlingar bildades på initiativ av N.G. Håkansson Karl-Erik Forsslunds minnesfond för hembygdsvård. Flera bidrag har strömmat in.

Föreningens förtjänstmedalj i silver tilldelades herr Hjalmar Gustavsson för det mångåriga trogna arbete han utfört och alltjämt utför som ordningsvakt vid Hembygdsföreningens danstillställningar i Långa Ladan.

Till hedersmedlem kallades revisor Harald Lindebert och till hedresmedlemmar i styrelsen kallades Hjalmar Salomonsson, Roy Widler och Enar Kihlberg.

Efter mötesförhandlingarna höll ingenjör Sven Danielsson ett intressant föredrag om järnframställning genom tiderna och fotograf Henry Eriksson visade en film från Bredsjö hytta.

Samarbetssträff anordnades den 2 maj 1972 i Bydegården med representanter från Ludvika kulturnämnd och samtliga hembygdsföreningar inom Ludvika kommun.

Kulturnämndens ordförande Åke Bengtsson Grängesberg refererade till en skrivelse från Dalarnas museum i Falun, vari föreningarna uppmanades att inventera kulturhistoriska objekti bygderna som är lämpliga att restaureras med bidrag från Arbetsmarknadsstyrelsen.

Svenska Flaggans Dag firades den 6 juni på traditionsenligt sätt. Högtidstalet hölls av civilingenjör Alf Slättermark. Högtiden gynnades av osedvanligt vackert väder med mycket stor publikanslutning.

Kyrkskolegruppen under ledning av fru Kerstin Rasmussen framförde flera mycket uppskattade sångstycken och musik utfördes av Ludvika Musikkår och Ludvika Spelmanslag.

Ludvika Folkdansgille utförde en mycket uppskattad dansuppvisning. En nyhet för året var att det arrangerats vävning, kardning och spinning i vävkammaren i Stora Loftboden av yrkesskickliga damer.

Friluftsgudstjänst hölls den 13 augusti på Gammelgårdsområdet. Kyrkoherde Tor Berghard predikade och fru Kerstin Rasmussen sjöng några vackra sånger akompanjerad av musikdirektör Bertil Blomberg. Efteråt dansade Ludvika Folkdansgille.

Vädret var mycket vackert och en stor publik hade mött upp.

Sammanträden inom styrelsen har hållits 4 gånger. Ett av dessa sammanträden var ett konstituerande sammanträde efter årsmötet. Arbetsutskottet har sammanträtt 16 gånger.

Invägning av tillbyggnaden till Långa Ladan hölls den 16 april. Hembygdsföreningens funktionärer och en del andra var inbjudna till ett enklare samkväm med kaffe, gammal film och bilder från 50-årskortegen.

Denna tillbyggnad av serveringslokal till Långa Ladan påbörjades 1971. Den blev klar och togs i bruk den 1 april och fick ett mycket gynnsamt mottagande av danspubliken.

Arbetsaftnar har anordnats under både våren och hösten. Härvid har vildvuxen vegetation undanröjts, konserverings och målningsarbeten utförts samt även enklare montage och reparationsarbeten. Arbetsdeltagandet har varit gott och stora summor har sparats men mångdubbelt fler frivilliga kan sysselsättas på området. Arbetsaftnar är varje torsdag kväll från tidigt på våren till sena hösten. Den som har möjlighet att hjälpa till i ett glatt gäng som arbetar för Hembygdsföreningens bästa är hjärtligt välkommen. Vi brukar avsluta med kaffe och smörgås.

Föremålssamlingarna i samtliga byggnader norr om järnvägen har sänts till Kulturarvet i Falun för renovering.

Detta mycket stora arbete började med en allmän fotografering av alla rum, varefter föremålen emballerades och deras inventarienummer antecknades på listor.

Den 4 september stuvades c:a 2400 föremål i en mycket stor flyttbuss och transporterades till Falun. Ännu flera föremål återstår. De kommer att sändas så snart Kulturarvet kan taga emot dem.

Studieresa företogs den 28 juli till Kulturarvet i Falun och till Rättvik där en geologisk utställning och en del annat besågs, däribland Rättviks Gammelgård.

Publikationer

En Konstportfölj med 4 konstverk från Gammelgården och 4 från Gruv museet har utförts av konstnär Johan Ahlbäck. Den har utgivits av Hembygdsföreningen och finns att köpa hos bokhandlarna i Ludvika och Smedjebacken.

En beskrivning av gruv museet har skrivits av ingenjör N.G. Håkansson och den har utgivits av Hembygdsföreningen. Den finns att köpa på Expeditionen; tel. 10019.

Gonäs By, en bygdebeskrivning utarbetad av forstmästare Ragnar Eriksson, Sunnansjö har utgivits i sin 3:e upplaga, vilken skiljer sig från tidigare genom ett stort antal dokumentärt värdefulla bilder av gammal fin årgång. Boken finns att köpa hos bokhandlarna i Ludvika, Smedjebacken och Grängesberg.

Gränges är en hembygdstidning som skall utkomma i slutet av 1973 och då skall för första gång Ludvika Hembygdsförening vara representerad.

Den 30 november hade föreningens ordförande, sekreterare och skattmästare kallats till ett sammanträde av Grangärde Hembygdsföreningars Samarbetskommitte. Denna kommitte består av representanter för Grangärde Hembygdsförening, Grängesbergs Hembygds gille och Skatllösbergs Bygd gille. Avsikten med sammanträdet var att man

Önskade att även Ludvika Hembygdsförening skulle ingå i samarbetskommittén och bidra med artiklar i tidskriften "Gränge", som är en årsskrift för hembygdsintresserade i Grangärde - bygden. Beslöts att Ludvika Hembygdsförening skulle ingå i samarbetskommittén, men att årsskriften då skulle utges för hembygdsintresserade i Väsmans - bygden. N.G. Håkansson utsågs som Ludvika Hembygdsförenings representant.

Större arbeten

Gruvområdet.

Betongfundament har gjutits under Håkspelshuset, vändkors 2 och 3 samt under Bugarna och Dopparna vid Laven.

Bugarna och Dopparna är sista länken mellan stånggångarna och pumparna vid Laven. I dessa har alla ruttna trädetaljer bytts ut mot nytt impregnerat trä. Även stånggångarna är nya och även i vändkorsen har ruttna trädetaljer bytts ut.

På Laven var en utbyggnad över Bugarna och Dopparna. Denna har gjorts större så att den kan tjänstgöra som regnskydd för underliggande delar.

Liksom tidigare anses stånggångarna kunna bli klara för drift till turistsäsongens början. I minst två år har denna förhoppning funnits men gäckats. I år är emellertid förutsättningarna mycket bättre än tidigare och nödvändigheten av att de verkligen kommer i drift är också av större betydelse än tidigare eftersom Gammelhården norr om järnvägen knappast blir visningsbar. Vårt enda visningsbara område blir gruv museet.

Arkivet

Sedan grundmurarna utvändigt asfalterats och sedan dräneringen kring grunden färdigställdts blev det möjligt att påbörja arbetena i arkivet. Väggarna har reparerats där de var fuktskadade och vidare har såväl väggar som golv och tak målats. Antalet lysämnesrör har utökats och de äldre hyllorna av relativt klumpig modell som var placerade utmed väggarna har bytts ut mot moderna plåthyllor som placerats fristående. Antalet hyllmeter har därmed fyrdubblats.

Nu återstår insortering av materialet på ett lättöverskådligt och ändamålsenligt sätt samt så att arkivet kan växa ut. Det senaste tillskottet är t.ex. kyrkoherde Isidor Sundbergs handlingar om våra finn - bygder. Dessa omfattar föredrag, särtryck ur böcker, tidningsartiklar m.m.

Vidare återstår att registrera och i arkivet inordna en hel del litteratur som skänkts. För den skull har ett Ex Libris anskaffats samt litteraturkort för anteckningar om boken i fråga.

Arkivet har utökats med ett mindre rum i källaren som även gjorts i ordning. Det kommer att användas för ekonomiska handlingar som skall förvaras viss tid och för handlingar som ej klassificeras som oersättliga.

En omfattande numrering och registrering av föreningens foto har påbörjats.

Långa Ladan

För att kunna åstadkomma musik under pausen under onsdags- och lördagsdanserna har en högklassig förstärkaranläggning installerats. Den består av bandspelare, förstärkare och högtalare för stereofonisk återgivning och installationen är fast med avspelningsstationer i garderoben och scenen. Anläggningen blev helt klar förs i december.

Herrtoaletten som utökades i samband med tillbyggnaden har reparerats och målats. Vidare har båda toaletterna försetts med nya automatiskt frammatande handduksapparater.

Utrymmet ovanför garderoben har försetts med en vägg utåt lokalen vilken placerats så att ett halvt meter brett område uppstått på vilket äldre textilredskap uppställt. Värmeväxlaren vatten - luft har nu definitivt kopplats in så att uppvärmning av lokalen kan ske på billigare sätt. Ventilationen har även förstärkts.

Den elektriska installationen har utökats och förbättrats. Sålunda har belysning med glödlampor bytts ut mot lysämnesrör i Kaffestugan och vissa delar av Ladugården. Strömbrytarna har placerats mera ändamålsenligt och väggkontakter har satts upp. Ytterbelysningen har utökats med flera ljuspunkter som är anslutna till det automatiska systemet.

Byggnaderna på Gammelgårdsområdet är i behov av större eller mindre reparationer. Detta gäller även vissa byggnader på Gruvområdet. En stor plan har lagts upp och anhållan har gjorts hos länsarbetsnämnden om att få utföra arbetet i AMS - regi.

Parksoffor har hemköpts och placerats ut tillsammans med befintliga, som reparerats och målats.

Övrigt

Mineralsamlingen, vars första delar kom till Gruv museet år 1930 har sedan dess utökats ett par gånger. En omfattande analysering av alla mineralproverna har igångsatts med hjälp av gruvindustrins experter och avsikten är att exponeringen skall kunna ske på ett trevligare sätt och med absolut korrekta angivningar.

Ekonomi

Under året har ett inteckningslån på 20 000:- kronor upptagits i Länssparbanken i Ludvika. Det skall amorteras på 10 år.

Under året har Ludvika Kommun lämnat ett anslag på 5000:- kronor. ASEA har lämnat 2000:- kronor och Länssparbanken i Ludvika har skänkt 2000:- kronor. Föreningen är mycket tacksam för dessa ekonomiska förstärkningar.

Nedlemsantalet i Hembygdsföreningen har varit 380 vilket är något mer än föregående år.

Besöksfrekvensen under turistsäsongen var c:a 15% större än föregående år. Totala antalet besökande var 1 250.

Danstillställningar har under året arrangerats i Långa Ladan. Besöksfrekvensen har varit lika god som föregående år.

Diskotek ordnades i Långa Ladan varje fredag kväll under första delen av hösten av Fritidsnämnden i Ludvika.

Kurs i Gammal Dans har under hösten ordnats i Långa Ladan av Ludvika Folkdansgille.

Uthyrning av Bygdegård och Långa Ladan för större tillställningar har under året förekommit i ringa utsträckning.

Årsmöte i Dalarnas Fornminnes och Hembygdsförbund hölls den 17 juni i Stora Tuna. Ludvika Hembygdsförening representerades av familjen Tholerus och N.G. Håkansson.

Vägvisare till Gammelgård och Gruv museet har bytts ut mot en modernare efter en skrivelse till Ludvika Kommun.

Parkeringsplatsen framför Bygdegården planeras upptaga en fast parkeringsplats för taxi och bredare infart från Marnäsgatan. Detta har begärts hos Ludvika Kommun. Hur området i detalj skall se ut är ännu inte klart.

Anslagstavla har satts upp på södra gaveln av Rahléns bokhandel.

Arbetsutskottet har under 1972 bestått av följande personer till vilka Du kan vända Dig för att få ytterligare uppgifter om Ludvika Hembygdsförening
Nils Alm, Torsten Berggren, Eva Burman, N.G. Håkansson, L. Ljung och N. Tholerus.

Året 1973 kommer att gå i samma stil som föregående med upprustning av byggnader och inventarier, arrangemang av olika aktiviteter d.v.s. en intensiv hembygdsvård.